



**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-839/21-U

Název	Základní škola Trmice, Tyršova 482
Sídlo	Tyršova 482/53, 400 04 Trmice
E-mail	reditel@zstrmice.cz
IČ	44 226 250
Identifikátor	600 085 490
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marie Gottfriedová
Zřizovatel	Město Trmice
Místo inspekční činnosti	Tyršova 482/53, 400 04 Trmice
Termín inspekční činnosti	12., 14. a 15. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Trmice, Tyršova 482 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V základní škole se k 30. 9. 2021 vzdělávalo 296 žáků v 17 třídách, 39 z nich mělo diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby. Ve školní družině bylo do dvou oddělení přihlášeno 48 účastníků. Ve škole je zřízena přípravná třída, kterou v době inspekční činnosti navštěvovalo 10 dětí. Škola vzdělává vyšší procento žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, kterým je věnována maximální podpora.

Další informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách www.zstrmice.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy dlouhodobě uplatňuje demokratický a participativní styl řízení, jehož významným nástrojem je otevřená komunikace se všemi účastníky vzdělávacího procesu, která zajišťuje bezproblémový přenos informací. Empatie, vstřícnost všech zaměstnanců, dobré prosociální vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání a zájem o žáky pozitivně ovlivňují proces vzdělávání. Plánování je systematické, kontrolní a hodnotící mechanismy jsou účinné. Při tvorbě koncepčních cílů vycházela ředitelka školy z dobré znalosti prostředí, ve kterém se škola nachází. Dlouhodobou prioritou školy je podpora žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, posilování individualizované výuky a snaha rozvíjet osobnost každého žáka pro jeho uplatnění v běžném životě. Nastavená vize je sdílená všemi pedagogy. Škole se daří úspěšně naplňovat filozofii inkluzivního vzdělávání.

Ke kvalitě vzdělávání přispívá stabilní pedagogický sbor a jeho neformální, profesionální přístup a aktivní zapojení do školních a četných mimoškolních činností. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je organizováno podle potřeb školy a zájmu učitelů na základě plánů jejich osobního rozvoje. V souvislosti s distanční výukou se pedagogové vzdělávali především v možnostech využití digitálních technologií, využití metod a forem výuky v průběhu online vzdělávání, implementaci moderních výukových trendů do procesu vzdělávání a hodnocení žáků.

Škola má dobré materiální podmínky pro realizaci vzdělávání. K zájmové činnosti a podpoře uměleckého nadání žáků je využívána keramická dílna, divadelní sál a kvalitní vybavení hudebny. Areál školní zahrady umožňuje aktivity školní družiny, výuku i relaxaci žáků. Vzhledem ke zvyšujícímu se počtu žáků ředitelka školy aktuálně řeší se zřizovatelem potřebu komplexní rekonstrukce budovy.

Konstruktivní partnerské vztahy vytváří škola se zřizovatelem, místními spolky, vzdělávacími institucemi, neziskovými organizacemi. Intenzivně spolupracuje s Pedagogickou fakultou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, získala status fakultní školy. Úspěšná je spolupráce s rodiči, škola realizuje Klub rodičů, besedy a sportovní aktivity. Pořádáním divadelních vystoupení a koncertů školního orchestru přispívá k podpoře kulturního a společenského života ve městě. Zapojením místní komunity do své činnosti se jí daří být školou komunitní. Na činnosti školy se úspěšně prostřednictvím žakovské rady podílejí také žáci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídka vychází z aktuálních potřeb školy, kdy jsou disponibilní hodiny využity k posílení hlavních předmětů kurikula a k nabídce volitelných předmětů, které umožňují

profilaci absolventa. Od 8. ročníku si žáci mohou vybrat z nabídky povinně-volitelných předmětů a v 9. ročníku je pro žáky, kteří se chystají na střední školy a gymnázia, možnost připravovat se na přijímací zkoušky ve volitelném předmětu český jazyk a matematika. Žáci mohou uplatnit své zájmy a schopnosti v dalších volitelných předmětech, např. sborový zpěv, sportovní hry, kreativní dílna, moderní dějiny, opravářství, bydlení a domácnost, historie v příbězích, moderní dějiny, práce s materiálem. Cílem profilace je rozvoj klíčových kompetencí žáků a zohlednění jejich zájmů, talentů a preferencí.

Výuka je převážně realizována ve vyučovacích blocích, podporován je badatelský způsob vzdělávání a vlastní aktivita žáků. Nově je zařazována tandemová výuka, která pedagogům umožňuje větší diferenciaci a individualizaci výuky, ke které se chce škola více přiblížovat. Zároveň vede pedagogy k větší spolupráci, propojování témat a stylů pedagogické práce ke zefektivnění výuky.

Vzdělávací nabídku rozšiřují projektové dny a činnosti, které jsou primárně zaměřeny na rozvoj kooperace a vzájemné spolupráce mezi žáky, vedou k naplňování průřezových témat a rozvíjení personálních a sociálních kompetencí žáků. Škola má širokou nabídku kvalitního využití volného času v mnoha zájmových útvarech – umělecky, sportovně i profesně zaměřených. Součástí nabídky volnočasových aktivit je projekt „Odpolední hudební škola“, který je pro žáky dostupnou alternativou k výuce základních uměleckých škol. Pro zpestření školního života žáků a rozvoj jejich sociálních dovedností a prohlubování vzájemných vztahů jsou organizovány sportovní kurzy, výlety a výjezdní pobyty.

Na školní vzdělávací program s motivačním názvem „Škola pro každého“ vhodně navazují rozmanité činnosti a aktivity probíhající ve školní družině (vycházky, celodružinové akce, hry a soutěže), dostatečný prostor je věnován odpočinku a relaxaci. Vzdělávání v přípravné třídě je uskutečňováno s cílem podpořit individualitu každého dítěte a rozvíjet dovednosti potřebné k posílení školní připravenosti.

Sledovaná výuka byla charakterizována příjemnou pracovní atmosférou, byla promyšlená a měla přehlednou strukturu. Žáci s vyučujícími velmi dobře spolupracovali, dodržovali stanovená pravidla, přístup pedagogů k žákům byl partnerský a empatický. Tempo výuky bylo přizpůsobeno potřebám jednotlivců.

V hospitovaných hodinách prvního stupně byl vhodně stanoven vzdělávací cíl, který byl v závěru reflektován. Účelně byly využívány didaktické pomůcky a podpůrné materiály napomáhající k upevnování a procvičování učiva. Učitelé volili vhodné metody a formy práce a kladli na žáky přiměřené požadavky. Výuka byla propojená s životními situacemi, úspěšně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Žáci otevřeně komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku, získaným znalostem a dovednostem. V menší míře se objevilo sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.

Na druhém stupni převažovala frontální výuka s aktivizujícími prvky a samostatnou prací žáků, v některých hodinách se vyskytla skupinová práce, ojediněle kooperace žáků. Žáci měli dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru a argumentaci. Učitelé žáky v průběhu hodiny pozitivně motivovali, formativní hodnocení ale bylo využito pouze v některých hodinách, stejně jako ověřování dosaženého vzdělávacího cíle. Týmová spolupráce pedagogů v tandemové výuce umožnila mezipředmětové propojení, komplexnější vzdělávání a soustavnější podporu žáků, ne vždy se dařilo diferencovat výukové cíle podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivců.

Pohybové aktivity v hodině tělesné výchovy podporovaly rozvoj pohybových schopností a dovedností žáků. Veškerá sportovní činnost školy je zaměřena na podporu zdravého tělesného vývoje žáků a zdravé soutěživosti s respektováním pravidel „fair play“.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola naplňuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání. Při dosahování cílů základního vzdělávání zohledňuje potřeby a možnosti každého žáka, ve výuce i při hodnocení výsledků vzdělávání je využíván individuální přístup k žákům a diferenciaci obsahu učiva. Výsledky základního vzdělávání jsou projednávány, analyzovány, v případě potřeby jsou přijímána opatření ke zlepšení. U žáků ohrožených školním neúspěchem je upravován učební plán, je jim poskytována systematická podpora, nabízeno doučování a pravidelně jsou s rodiči diskutovány možnosti, jak mohou rodiče své děti podpořit. Efektivně nastavený hodnoticí systém školy umožňující kombinaci známek a slovního hodnocení žáky motivuje a posiluje jejich vlastní zodpovědnost za vzdělávání. Využitím formativního hodnocení je žákům dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

Pravidelně hodnotí své učitele také žáci, při distančním vzdělávání hodnotili své děti-žáky také zákonní zástupci a k tomuto hodnocení bylo přihlédnuto při hodnocení výsledků vzdělávání žáků na konci školního roku. Ve školním roce 2020/2021 prospělo 100 % žáků, 40 % žáků prospělo s vyznamenáním. Při hodnocení výsledků vzdělávání je zohledňován rozvoj klíčových kompetencí žáků. V posledních třech letech nedošlo ve škole k opakování ročníku. Zkušenosti školy ukázaly, že výsledky opakujícího žaka se nejen nezlepšily, ale naopak došlo k narušení skupinové koheze a vztahů v nové třídě, do které byl zařazen. Využívané školní vzdělávací strategie se pozitivně odrážejí v úspěšnosti žáků, kteří následně bez problémů zvládají přechod na vybrané střední školy.

Školní poradenství efektivně zajišťuje výchovný poradce a metodička prevence, kterou je ředitelka školy. Škole se daří identifikovat žáky s potřebou podpůrných opatření. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je poskytována pedagogická podpora, intervence i speciálně pedagogická péče. Účinná je spolupráce učitelů s asistenty pedagoga, kteří jsou dostatečně informováni o vzdělávacích potřebách žáků, a jejich přítomnost je ve výuce přínosná. Pro žáky posledních ročníků realizuje kariérový poradce besedy, informuje je o možnostech dalšího studia, organizuje návštěvy vzdělávacích veletrhů aj. Profesní orientace žáků škola zjišťuje pomocí dotazníků a sleduje jejich úspěšnost při dalším studiu.

Škole se daří analyzovat příčiny ojedinělého záškoláctví a projevu rizikového chování. Originální je přístup k prevenci záškoláctví, kdy škola úspěšně realizuje docházkovou motivační soutěž „Nepromarni ani den“. Dokladem podpory pozitivního klimatu školy jsou často udělované pochvaly za dílčí úspěchy žáků. Kázeňská opatření byla ukládána za poslední školní roky výjimečně. Problémy s chováním žáků škola řeší bezodkladně, má nastaveny konkrétní efektivní postupy. Při zachycení rizikového chování žáků spolupracuje s třídními učiteli metodička prevence. Těžiště práce poradenského týmu spočívá v soustavné individuální práci se žáky. Škole se včasnými pohovory s rodiči (tzv. tripartitními schůzkami) a přijímáním vhodných opatření daří minimalizovat projevy rizikového chování žáků. Žáci se mohou k případným problémům vyjádřit při pravidelných třídnických hodinách, v případě potřeby je jim poskytována okamžitá intervence poradenských pracovníků. K úspěšným strategiím patří vytváření pozitivní atmosféry a prostředí důvěry, kdy se žáci bez obav svěřují s problémy vyučujícím v konzultačních hodinách. Cíl primární prevence, kterým je zvýšení odolnosti žáků vůči rizikovému chování, formování jejich osobnosti, osvojování si sociálních dovedností a smysluplné využívání volného času, se daří úspěšně naplňovat.

Závěry

Vývoj školy

Škola systematicky vytváří velmi dobré podmínky pro vzdělávání žáků z odlišného socioekonomického a kulturního prostředí. Dlouhodobě se jí daří se rozvíjet v oblasti inkluze. Přetrvává velmi dobré klima školy a efektivní styl participativního řízení. V roce 2019 škola získala certifikát „Férová škola pro období 2019 – 2022“ a v rámci projektu Pedagogické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem s názvem „Škola pro všechny: Inkluze jako cesta k efektivnímu vzdělávání všech žáků“ byla hodnocena jako škola s příkladem dobré praxe v naplňování inkluzivního vzdělávání.

Silné stránky

Kvalitu poskytovaného vzdělávání významně ovlivňuje příznivá atmosféra školy, vstřícný přístup pedagogů a jasně formulovaná vize rozvoje školy sdílená všemi účastníky vzdělávání.

Činnost školního poradenského pracoviště a efektivní způsob práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami výrazně přispívá k úspěšnému naplňování cílů v oblasti společného vzdělávání.

Promyšlený a účinně nastavený způsob práce s neprospívajícími žáky a prevence rizikového chování minimalizuje výskyt negativních jevů.

Pestrá nabídka a realizace různorodých školních a mimoškolních aktivit podporuje smysluplné naplňování volného času žáků a všestranný rozvoj jejich osobnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Nízká míra vrstevnického hodnocení a podpory rozvoje sebereflexe formou sebehodnocení žáků umožňující uvědomit si úroveň dosaženého pokroku.

Příklady inspirativní praxe

Škola je příkladem inkluzivního vzdělávání. Individuálně se zabývá jednotlivými žáky, jejich rodinným zázemím, hledá cesty, jak žáky zapojit do vzdělávání i do mimoškolních aktivit, aby docházelo k vhodnému formování jejich osobnosti. Ke všem žákům uplatňují všichni pedagogové vstřícný a participativní přístup. Škola se dokáže při hodnocení výsledků vzdělávání individuálně zaměřovat jak na plnění cílů základního vzdělávání, tak na efektivní rozvoj klíčových kompetencí všech žáků.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají účinnou podporu, která jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Důsledněji zařazovat závěrečné shrnutí a zhodnocení výuky, aby nechyběla zpětná vazba pro učitele i žáky, ve větší míře vést žáky k vrstevnickému hodnocení a podporovat jejich rozvoj sebereflexe.

Na druhém stupni více využívat kooperativní metody a formy vzdělávání a výuku více diferencovat podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivců.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny ze dne 18. 6. 2012, s účinností od 1. 7. 2012
2. Potvrzení ředitelky ve funkci ze dne 30. 10. 2018
3. Školní řád včetně dodatků účinný od 1. 9. 2019
4. Vnitřní řád školní družiny účinný od 1. 9. 2020
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT, datum výpisu 11. 10. 2021
6. Zápisy z třídních schůzek, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
7. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2021
8. Výkaz o základní škole (M 3) podle stavu k 30. 9. 2021
9. Organizační řád školy (ze dne 3. 9. 2007) včetně dodatků
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro každého“ s platností od 1. 9. 2019
11. Školní vzdělávací program přípravné třídy s platností od 1. 9. 2018
12. Školní matrika vedená v elektronické podobě, školní roky 2020/2021, 2021/2022 do data inspekční činnosti - vzorek
13. Třídní knihy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekční činnosti
14. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2021/2022
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
16. Vize rozvoje Základní školy Trmice ze dne 25. 8. 2019
17. Plán práce školy na školní rok 2020/2021, 2021/2022
18. Plán kontrolní činnosti, školní rok 2021/2022
19. Záznamy z hospitační činnosti, školní rok 2020/2021 a 2021/2022 do data inspekční činnosti
20. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 do data inspekční činnosti
21. Zápisy z jednání předmětových sekcí, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 do data inspekční činnosti
22. Dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování vedená k datu inspekční činnosti
23. Personální dokumentace - vzorek
24. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-346/14-U (ze dne 4. 4. 2014)
25. Webové stránky školy www.zstrmice.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Alena Pilousová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu PhDr. Alena Pilousová v. r.

Mgr. Jaroslav Máliš, školní inspektor Mgr. Jaroslav Máliš v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, školní inspektorka Mgr. Bc. Jaroslava Pešková v. r.

Ing. Kateřina Wilhelmová, kontrolní pracovnice Ing. Kateřina Wilhelmová v. r.

V Ústí nad Labem 22. listopadu 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marie Gottfriedová, ředitelka školy Mgr. Marie Gottfriedová v. r.

V Trmicích 3. prosince 2021